

САВЧЕНКО О.І., канд. екон. наук, професор каф. менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, НТУ «ХП»

ШПАК А.П., магістрант каф. менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, НТУ «ХП»

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ІННОВАЦІЙНИМ ПІДПРИЄМНИЦТВОМ ТА КУЛЬТУРОЮ

Будь-який технологічний прогрес, інновації чи економічне зростання, яке створює підприємство, залежить від того, як культура і його внутрішнє середовище сприяють чи стримують ці розробки. Цей процес ще більше ускладнюється глобальним характером економічної діяльності та відмінностями у національних культурах, зумовленими історією, досвідом, традиціями та правилами конкретних країн.

На нашу думку, важливо вивчити природу організаційних інновацій та змін, досліджуючи складну взаємодію між підприємництвом, інноваціями та культурою. Необхідно дослідити теоретичні підходи до визначення сутності понять «корпоративної культури», «інноваційної культури», основних принципів та особливостей їх формування і встановити практичну складову впливу на розвиток підприємства.

Основні напрямки дослідження визначення корпоративної та інноваційної культури підприємства наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Основні визначення корпоративної та інноваційної культури підприємства

Автор	Визначення або запропонований підхід	Інформаційне джерело
Вікарчук О.І	Досліджено етапи формування інноваційної культури на підприємстві, складову загальнокультурного процесу, яка характеризує ступінь сприйняття окремою особою або групою чи суспільством різних нововведень в	[1]

	діапазоні перетворення їх у інновації	
Зубенко В.В.	Визначено важливість інноваційної культури як складової корпоративної культури в забезпеченні сприятливих умов його зростання.	[2]
Холодкова Л.А.	Визначено інноваційну культуру як сферу духовного життя людини, що відображає ціннісну орієнтацію, яку закріплено в мотивах, знаннях, уміннях, навичках, зразках і нормах поведінки, і забезпечує сприйняття нею нових ідей, її готовність і здатність до підтримки й реалізації нововведень у всіх сферах життя.	[3]
Казмірчук С.	Запропоновано підходи до визначення кількісної оцінки корпоративної культури та її стану.	[4]
Камерон К.К.	Викладено загальні підходи до діагностики стану інноваційної культури.	[5]
Ларичева Е.А.	Запропоновано схему формування інноваційної культури підприємства	[6]
Цимбаліст Н.	Висвітлено питання моделювання інноваційної культури підприємства	[7]
Аніщенко В.О.	Встановлено, що власна культура працівників є зовнішнім відображенням корпоративної культури, яка виражає себе через імідж і дизайн організації, фірмові традиції, обряди тощо. Зовнішня сторона корпоративної культури видима і співробітнику, і клієнту, а система норм поведінки зовнішньо схожа в різних організаціях.	[8]
Овсянкіна Л.В.	Викладено інноваційну культуру як процес і продукт інноваційної діяльності, тобто сукупність того, що інноватор створює і як він це створює	[9]
Захарчин Г.М., Андрійчук О.Я.	Визначено, що інноваційна культура—це система взаємовідносин усіх суб'єктів інноваційної системи підприємства і держави, яка пов'язана з стимулюванням креативного мислення, реалізацією інноваційного потенціалу особистості і підприємства, а також оптимізацією всього інноваційного процесу – від продукування (генерування) інноваційних ідей до їх комерціалізації	[10]

Таким чином, необхідно звернути увагу на вивчення наступних питань: технологічні компанії та формування духу підприємництва; певний спосіб мислення на рівні індивідуального підприємця; успішні підприємницькі фірми та їх корпоративна культура, які елементи її складають; роль національної культури, корпоративної культури та професійної культури.

Широка глобальна перспектива та мультидисциплінарний аналіз дозволять знайти відповіді на питання, що склалися.

Список літератури:

1. Вікарчук О.І. Еволюція формування інноваційної культури / О.І. Вікарчук // Сталый розвиток економіки. – 2013. - №3. – С. 310-314.
2. Зубенко В.В. Инновационная культура в системе организационной культуры предприятия / В.В. Зубенко // Экономика и управление. – 2007. – № 4-5. – С. 93-97.
3. Холодкова Л.А. Инновационная культура субъектов профессионального образования: концепція, условия формирования / Л.А. Холодкова // Инновации. – 2005. - № 7. – С. 4-15.
4. Казмірчук С. Інноваційна культура: роль і місце в інноваційному розвитку підприємства / С. Казмірчук // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2010. – Випуск 1 (3). – С. 66-70.
5. Камерон К.К. Диагностика и изменение организационной культуры / К.К. Камерон, Р. Куин; пер. с англ. / под ред. И.А. Андреевой. – СПб. : Питер, 2001. – 320 с.
6. Ларичева Е.А. Развитие инновационной культуры на предприятии / Е.А. Ларичева // Вестник Брянского государственного технического университета. – 2009. - № 2 (22). – С. 128-133.
7. Петрова І.Л. Вплив корпоративної культури на модернізацію соціально-трудоу відносин / І.Л. Петрова // Вчені записки. – 2015. - № 40. – С. 139-145.
8. Аніщенко В.О. Роль корпоративної культури у прийнятті управлінських рішень. – Актуальні проблеми економіки. – 2009. - №3. – С. 64-71.
9. Овсянкін Л. Інноваційні процеси особистісно орієнтованого навчання у системі вищої освіти / Л. Овсянкін // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2005. - № 5. – С. 7-14.
10. Захарчин Г.М. Концептуальна модель інноваційної культури підприємства / Г.М. Захарчин, О.Я. Андрійчук // Наук. Вісник НЛТУ України: Зб. наук.-техн. праць. – Львів: НЛТУ України. – 2008, вип.. 18.8. – С. 272-278.